

Tøffelsnegl (*Crepidula fornicata*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Crepidula fornicata*

Synonymer: *Patella fornicata*, *Crepidula densata*, *Crepidula virginica*, *Crepidula maculata*, *Crepidula mexicana*, *Crepidula violacea*, *Crepidula roseae*, *Crypta nautarum*, *Crepidula nautiloides*

Kaldenavn: Tøffelsnegl

Tøffelsnegl. Fotos: (venstre) Eva Olsen, (højre) Sylvia Rennison

Beskrivelse: Tøffelsneglen kan blive op til 5 cm lang. Skallen er lys rødbrun med mørkere streger og formen er hueformet uden skallåg. Inden for munden ses en tynd hvid plade¹. Tøffelsneglen sidder ofte stablet ovenpå hinanden. Der er set eksempler på op til 13 tøffelsnegle i en stabel, men normalt sidder kun 4-6 dyr ovenpå hinanden². Der kan være stor variation i skallens højde og farve.

Forvekslingsmuligheder

-

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Tøffelsneglen stammer fra østkysten af Nordamerika. Tøffelsneglen blev formentligt først introduceret til Storbritannien i perioden 1872-1890. Tøffelsneglen blev registreret i Belgien og Nederlandene mellem 1911 og 1930, og under 2. Verdenskrig er tøffelsneglen gentagne gange blevet transporteret på skibskrog. Tøffelsneglen blev introduceret til Frankrig i 1949 med skibe og er siden blevet introduceret med østersyngel af Stillehavsøsters. Tøffelsneglen blev først introduceret til Danmark i 1934 med østersyngel fra Nederlandene eller Storbritannien. Senere introduktioner til Danmark kan være eksempler på sekundær spredning af planktoniske larver^{2,3}. Tøffelsneglen er observeret på 55 lokaliteter i perioden 1981-2015 og betegnes almindelig i Danmark⁴.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme-hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	3	2	1	1	1	9	11

Spredningspotentiale: 3 (høj). Spredningspotentialet for Tøffelsnegl er vurderet til høj. Tøffelsneglen kan skifte køn, og hunner vil ofte sidde nederst i stablen, mens hanner sidder i toppen¹. Æg deponeres i kapsler, som kan indeholde op til 250 æg², og hunner kan årligt producere op til 200 000 æg⁵. Tøffelsneglen kan også spredes via de frit-svømmende larver⁵.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevaringsværdi for Tøffelsnegl er vurderet til høj. Tøffelsneglen findes i Nordsøen til Kattegat¹.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til middel. Tøffelsneglen lever af mikroskopisk algeplankton og konkurrerer derfor med østers og blåmuslinger om føde^{1,3}.

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkning af økosystemer er vurderet til lav. Tøffelsneglen producerer store mængder af fæces og pseudo-fæces, som kan ændre bundsubstratet og dermed diversitet og antal af havplanter^{2,5}.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for Tøffelsnegl er vurderet til lav. I Frankrig konkurrerer Tøffelsneglen med Kammusling om plads, hvilket kan have negative effekter på fiskeriet af kammuslinger. Østers og blåmuslinger påvirkes også negativt af konkurrence med Tøffelsneglen, hvilket kan have negative effekter på kommercielt vigtige skaldyr². I Danmark var Tøffelsneglen ikke skadelig på østersdyrkingen i Limfjorden³.

Helbredseffekter: 1 (lav). Der er ingen kendte helbredseffekter for Tøffelsnegl⁵.

Total score = 11

Kilder

¹ Køie, M., Kristiansen, A. and Weitemeyer, S. Havets dyr og planter. Gads forlag

² Jensen, K.R. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Crepidula fornicata* – From: Identification key to marine invasive species in Nordic waters – NOBANIS www.nobanis.org. (IGN823)

³ Knudsen, J. 2001. Nye arter i danske farvande. Invasive arter og GMO'er – nye trusler mod naturen. Temarapport 1, Naturrådet. (IGN171)

⁴ Danmarks Fugle og Natur: Tøffelsnegl (*Crepidula fornicata*) (IGN1871)

⁵ Minchin, D. 2008. DAISIE factsheet on *Crepidula fornicata* (Linnaeus, 1758): Available at: http://www.europe-aliens.org/pdf/Crepidula_fornicata.pdf (IGN822)